

**OKRUHY STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY**  
**BAKALÁŘSKÉ STUDIUM**  
**OBOR FOTOGRAFIE A INTERMEDIÁLNÍ TVORBA**  
**DĚJINY A TEORIE FOTOGRAFIE A NOVÝCH MÉDIÍ**

**A / VÝVOJ FOTOGRAFIE do roku 1918**

**1. Konstituování fotografie**

- Vznik a vývoj technického obrazu do 30. let 19. století (od camery obscury po heliografii)
- Rané technologické postupy: daguerrotypie a kalotypie
- První generace profesionálních fotografů

**2. „Transparentní fotografie“ (50. – 70. léta 19. století)**

- Fenomén průhledného skleněného negativu – mokrá kolódiový proces
- Albuminový pozitiv, vizitková fotografie, stereoskopie
- Varianty pseudopozitivních fotografických výstupů (ambrotypie, ferrotypie)
- Žánrové rozvrstvení fotografie a nejvýznamnější autorské přístupy tohoto období

**3. Suchý želatinový proces (80. léta 19. století – počátek 20. století)**

- Podstata suchého želatinového procesu; charakteristické znaky želatinových fotografií (námětové roviny, demokratizace fotografického obrazu, vznik momentkové fotografie)
- Industrializace a globalizace foto-chemického a foto-optického odvětví; vznik velkých firem – KODAK, ZEISS, AGFA

**4. Fotografie a umění**

- Generace britských amatérských fotografů 50. a 60. let 19. století
- Moderní francouzští portrétisté: Nadar - Carjat
- Britský piktorialismus
- Piktorialismus přelomu století a hnutí Fotosecese

**5. Konstituování kinematografie**

- Předkinematografické projekce (laterna magica)
- Chronofotografie
- Vznik kinematografie (Evropa, USA)
- Národní filmové školy a příklady autorských přístupů

**B / VÝVOJ FOTOGRAFIE 1918 – 1955**

**1. Světová meziválečná avantgarda**

- Nová věcnost ve fotografii – americký velkoformátový verismus
- Bauhaus a německá avantgardní fotografie
- Sovětská fotografie (agitační a propagandistická) a její spjatost s filmem

**2. Dadaismus a surrealismus ve světové fotografii a československá avantgardní produkce**

- Fotomontáž (dadaistická, konstruktivistická, surrealistická, agitační) a její subverzivní funkce
- Československá surrealistická fotografie, Devětsil, typo-foto, abstrakce obrazové básně

**3. Počátky moderního fotožurnalismu**

- Evropská a americká periodika a jejich srovnání
- Hlavní představitelé fotožurnalismu ve Francii, Německu, USA, SSSR a Československu

**4. Sociální angažovaná fotografie 20. - 30. let 20. století**

- Výstavy a představitelé sociální fotografie v Československu
- Organizovaná činnost v rámci vládou podporované Farm Security Administration a Fotoliga v USA
- Sociální hnutí v Anglii
- Mechanická objektivizace a portrét společnosti v Německu

**5. Válečná a poválečná angažovaná fotografie**

- Osvobození a čeští fotografové
- Poválečný humanistický fotožurnalismus, Agentura Magnum, výstava Family of Man a funkce časopisů (Life, Look, Du, March, Time)
- Newyorská škola fotografie
- Fotografie ve službách totalitních systémů

## **6. Reklamní a módní fotografie**

- Meziválečná československá reklamní fotografie
- Meziválečná a poválečná světová módní a reklamní fotografie
- Pováleční fotografický portrét a tradiční žánry velkoformátové fotografie ve světě
- Reklamní fotografie v posledním 30-ti letí 20. století

## **C / VÝVOJ FOTOGRAFIE 1955 – 1990**

### **1. Poválečná výtvarná fotografie**

- Výtvarná fotografie ve světě
- Česká výtvarná fotografie, skupina DOFO
- Vznik TV vysílání
- Česká účast na EXPO 58 z pohledu fotografie a nástupu syntetického využívání multimédií
- Vtahování fotografie do aktuálního děje vizuální kultury prostřednictvím pop artu

### **2. Zásadní vliv konceptuálního uvažování na fotografii**

- Americká konceptuální fotografie 50. a 60. let 20. století
- Konceptuální fotografie v Evropě 60. a 70. let 20. století
- Dokumentární fotografie jako prostředek k zachycení dočasně trvajících uměleckých děl, fenomén nového dokumentu
- Vliv konceptuálního uvažování na současnou fotografickou produkci

### **3. Reportážní a lyrický dokument**

- Nová reportáž 60. let 20. století
- Lyrický, humanistický dokument v Čechách
- Slovenská experimentální škola 70. a 80. let 20. století
- Rozvoj TV a reklamy

### **4. Vývoj videoartu a digitální manipulované fotografie**

- Dvě vlny rozvoje videoartu, rozvoj technologie, video jako záznam – performance, hledání možností nového žánru, Fluxus
- Videoart střední Evropy
- Vliv videoartu na kinematografii

**OKRUHY STÁTNÍ ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY**  
**BAKALÁŘSKÉ STUDIUM**  
**OBOR FOTOGRAFIE A INTERMEDIÁLNÍ TVORBA**  
**DĚJINY VÝTVARNÉHO UMĚNÍ**

1. Antické umění. Umění archaického a klasického Řecka (architektura – typy chrámů a slohů, sochařství - hlavní umělecké osobnosti). Helenismus. Umění římského císařství a římské republiky (architektura, typologie staveb, nástěnná malba v Pompejích).
2. Vývoj umění v postantickém světě. Byzantské umění. Raně křesťanské umění. Románské umění (klášterní kultura).
3. Gotická architektura ve Francii. Vývoj katedrál. Opatství St. Denis, opat Suger, Île-de-France, tvarosloví a tektonika katedrální architektury, katedrály v Chartres, v Bourges, v Remeši, kaple Sainte-Chapelle v Paříži.
4. Katedrála sv. Víta – architektura, malířská a sochařská výzdoba. Petr Parléř a jeho huť.
5. Gotické malířství v českých zemích 13. – 15. století (Mistr Theodorik, Mistr Vyšebrodského oltáře, Mistr Třeboňského oltáře) a sochařství v českých zemích v 2. polovině 14. století (české gotické madony, krásný sloh).
6. Raná renezanace: Florencie (architektura, malířství, sochařství).
7. Vrcholná renezanace: Řím, Florencie, Benátky, Michelangelo, Leonardo da Vinci, Raffael Santi, Giovanni Bellini, Tizian.
8. Rudolfské umění a sbírky Rudolfa II. Manýrismus v Evropě (Albrecht Dürer, Lucas Cranach).
9. Italská vrcholná barokní architektura: Gian Lorenzo Bernini a Francesco Borromini.
10. Barokní malba. Caravaggio a římská malba 1. poloviny 17. století
11. Rembrandt a holandská malba 17. století. Peter Paul Rubens a vlámská malba 17. století.
12. Česká vrcholně barokní architektura. Kryštof Dientzenhofer, Kilián Ignác Dientzenhofer, Jan Blažej Santini-Aichel.
13. České vrcholně barokní sochařství: Matyáš Bernard Braun a Ferdinand Maximilian Brokoff a malířství (Petr Brandl, Jan Kupecký, Václav Vavřinec Reiner).
14. Romantismus a klasicismus v 19. století.
15. Realismus a barbizonská škola v 19. století.
16. Rodin a sochařství na přelomu 19. a 20. století. Vývoj sochařství v tomto období v českém umění.
17. Impresionismus a postimpresionismus.
18. Secese (Viedeňská secese, Art nouveau, Jugendstil, {architektura, malířství, sochařství, užité umění).
19. Kubismus světový a český (kubismus v malířství a sochařství, fenomén české kubistické architektury).

20. Fauvismus, expresionismus, futurismus.

21. Dada a surrealismus.

22. Vývoj moderního abstraktního umění (Vasilij Kandinskij, František Kupka).  
Neoplasticismus v Holandsku a suprematismus v Rusku.

23. Funkcionalismus v architektuře. Světový vývoj. České meziválečné umění.

24. Poválečná malba. Existencialismus. Abstraktní expresionismus. Informel. Skupina CoBrA. Filozofický směr existencialismus (Jean-Paul Sartre) a jeho odraz v umění, abstraktní expresionismus (Jackson Pollock, Willem de Kooning, Mark Rothko a další), informel (Hans Hartung, Wols) a skupina CoBrA (Karel Appel, Constant, Asger Jorn).

25. Minimalismus a konceptuální umění. Minimalismus (Donald Judd, Robert Morris, Dan Flavin, Carl Andre a další) a konceptuální umění (Joseph Kosuth, Joseph Beuys, Sol LeWitt a další).

26. Realita a materiál v umění. Umění objektu a instalace. Land art. Arte povera. Pop art. Funk art. Noví realisté, hyperrealismus.

27. Umění akce: happening a performance, body art, hnutí Fluxus. Happening a hnutí Fluxus (Allan Kaprow, John Cage, George Maciunas, George Brecht, Yoko Ono, Wolf Vostell, Nam June Paik, Dick Higgins, Milan Knížák) a performance a body art (Yves Klein, Bruce Nauman, Chris Burden, Carolee Schneemann, Marc Quinn).

28. Postmoderna. Nejednotnost stylu a jeho rozmanitost, francouzský myslitel Jean Baudrillard (komunikační extáze), rozšíření vizuální komunikace, elektronizace, nová média, videoart, postmoderní malba: německý neoexpresionismus (Anselm Kiefer, Gerhard Richter, Georg Baselitz a další), italská transavantgarda (Sandro Chia, Francesco Clemente, Enzo Cucchi, Mimmo Paladino), gender art (Judy Chicago, Barbara Kruger, Cindy Sherman), otázka smrti a sexuality (Nan Goldin), graffiti (Keith Haring, Jean-Michel Basquiat), kýč a vysoké umění (Jeff Koons) a téma fotografie jako konceptuálního umění (Jeff Wall).

29. Současné tendence od 80. let. Video art, nová média, ne-fotografie, sound art, net art atd. Současné světové trendy v umění, současné umění u nás, výběr preferovaných uměleckých trendů, umělců a děl.

30. Instalační umění. Neo/Postkonceptualismus. Young British Artists (Damien Hirst, Tracey Emin atd.), u nás Dominik Lang, Eva Kotátková, Pavla Sceranková a další.

## **DOPORUČENÁ LITERATURA:**

edice *Umění světa*. Svazek 1-10. Praha : Artia 1970-1973

*ROMANSKÉ UMĚNÍ: Architektura, sochařství, malířství*. Praha: Slovart 2006

*GOTIKA: Architektura, sochařství, malířství*. Praha: Slovart 2005

*UMĚNÍ ITALSKÉ RENESANCE: Architektura, sochařství, malířství, kresba*. Praha: Slovart 2001

*BAROKO: Architektura, sochařství, malířství, kresba*. Praha: Slovart 1999

*Dějiny českého výtvarného umění I-VI*, Praha: Academia

DEMPSEYOVÁ: Emy: *Umělecké styly, školy a hnutí*. Praha: Slovart 2002

Ruhrberg, Karl a kol.: *Umění 20. století*. Praha: Slovart 2004

*Umění po roce 1900. Modernismus, antimodernismus, postmodernismus*. Praha: Slovart 2015